

Prologus in Sophonia

dei alludendo hystorij de diuisione maris rubri et iordani- nis: nō seruato tñ ordine tps nec exprimēdo factū: s̄ mo- re poetico tangendo. Et q̄ de se habuit in istis vt vir pu- gnator: p salute ppli: iō subdit. Qui ascendes sup eqs tu- os q̄drige tue saluatio. Sicut q̄ subdit. Suscitās suscitab arcū tuū: intelligit eodē mō. s̄. p̄siderando deum ac si esset foris eques et exptus sagittator. Et q̄ ista et silia fecit de- vt seruaret iuramenta q̄ fecit p̄tib⁹ de b̄ q̄ semen eoz possi- deret terrā p̄missionis: iō dicit. Iuramēta tribub⁹ q̄ locur⁹ est: et sequit. Fluuus scindēs terre rē. in q̄ est replicatio p̄ dictoz ad maiore p̄firmatōez. Q̄ aut sequit. Burges aq̄ ram transi. intelligit de aq̄s iordanis q̄ descendētes trāsi- erūt: et sic remansit abyssus discoopta. vñ de b̄ dicit. Josue iij. ca. Neque q̄ inferiores sunt decurrēt atq̄ deficient: s̄ aq̄ alte steterūt q̄si immobiles de q̄ dicit: ibi. Que aut desuper veniūt in vna mole p̄sistūt et b̄ est q̄ dicit: Altitudo man⁹ suas leuauit p̄ altitudinē intelligunt aq̄ altiores. s̄. superi- ores. Que leuauerūt man⁹ suas. i. amouerūt p̄ates suas ne currerent naturali cursu. Consequēter alludit hystorie Josue de statōne solis et lune: Josue. x. de quo dicit: Sol et luna steterūt: et q̄ ibi deus misit lapides grandinis ma- gnos de celo quibus p̄cussi fuerūt aduersarij: ideo subdit In luce sagittarū tuarū ibūt. lapides em̄ illi qui nō sine ful- gure mittunt estimantur vt sagitte seu haste lucentes: et q̄ ex h̄mōi p̄cussionib⁹ miraculosis: habitatores terre chana- an fremuerūt et stupuerūt: iō dicit. In fremitu p̄culcabis terrā et in furore obstupescies gentes. Consequēter reuer- titur p̄pheta ad loquendū de x̄po. Ad q̄ sciendū q̄ supe- rius p̄pheta dixerat q̄ potētia x̄pi fuerat in cruce abscon- dita de quo dicit ibi. Abscondita est fortitudo eius: et po- tētia oñdit q̄ ei⁹ potētia in antiqs fuerat multipliciter pu- blicata: et hoc cū dicit: Stetit et mensus est terrā rē. vsq̄ ad istū locū. Nūc aut oñdit: q̄ licet potētia x̄pi in cruce ab- scōndita fuerit: tñ fuit magna et salutarifera opans: vñ dicit Egressus es in salutē populi tui: in salutē cū x̄po tuo: et se- quit. Percussisti caput de domo impij. q̄ principes d̄mo- nioz qui in ligno vincebat in ligno victus fuit a x̄po: et se- quit. Dentasti fundamentū eius vsq̄ ad collū: quia vt dicit in glosa: Abscondita ei⁹ aperta sunt nō ad breue tps s̄ imp̄peruū. et sequit. Maledixisti sceptris eius rē. Totū exponit de p̄tibus dyabolicis q̄ frequenter veniūt ad di- sp̄gendū iustos: et sequit. Exultatio eoz sicut eius q̄ de- uorat rē. isti em̄ aduersarij humani generis se habēt vt ex- ultantes cū deuorant pauperē in abscondito: eo mō quo dicit in ps. Insidiat in abscondito vt rapiat pauperē rē. et sequit. Miam fecisti in mari equis tuis in luto aquarū multarū. q̄ a multis exponit de transitu maris rubri: sed p̄tinando ad p̄dicta videt exponendū sicut in glo. de ma- ri rubus seculi: vbi est lūtu curarū et solitudinū multarū in quo mari x̄pc fecit viam equis suis. i. iustis: quos regit sicut eques equū suū: et b̄ dando eis exempla vite et p̄silia saluberrima p̄ q̄ possent vitare fluctuatōes et p̄cula h̄mōi curarū et solitudinū: p̄hibuit em̄ x̄pc solitudinē futuro- rum et temporalium. Math. vj. ca. Et sic facit viam in h̄mōi mari turbulento. Consequēter dicit: Audiuī et turbatus est venter meus rē. Ad cuius declaratōem sciendū q̄ p̄- pheta cōsiderās ex p̄dictis duo principaliter: vnum est tri- bulatio quā x̄pc passus est in cruce: vbi abscondita est for- titudo eius: vt dixerat: sc̄m est fruct⁹ salutariferus sue passi- onis: de quo dicit. Egressus es in salutē populi rē. tur- batus est in mente et contremuerūt labia sua. quasi nesci- ens loqui ex turbatōne tante p̄rietatis: iō dicit. Audiuī sc̄ p̄dicta ex fide q̄ est ex auditu. Et cōturbatus est venter meus. s̄. mens mea q̄ est intrinseca sicut venter inter mem- bra corporea intrinsecus est. Contremuerūt labia mea. q̄ loquela turbabat ex vehemētia turbationis intrinsece. Ingrediat putredo rē. i. ingredit: quia turbatio mentis re- dundabat etiam in membra solida que sunt ossa. Et ratio- ne tante turbatōnis et tremoris dicit: Et requiescas in die tribulatōnis. et est sensus q̄ propheta hebebat requiesce- re et consolari in salute ab eo desiderata. que tamen facta

est in die tribulatōnis. sc̄ in tempore passionis christi. Et vñ mirū si propheta de hoc tremebat et turbabat de tribu- latōne passionis: etiam si ex ea sequeret fructus salutis cū etiam x̄pc imminente passione tristabat: et cepit redere et mestus esse: Math. xxvj. ca. Consequenter propheta tur-

Incipit plogus in So- phonia p̄phetam.

Qadunt hebrei cuiuscunq̄ p̄phete pater aut auus ponatur in titulo ipsos quo q̄ p̄bas fuisse. vñ r̄ amos vñ de duodecim p̄bis q̄ dixit: nō sum p̄pha nec fi-

babatur ex b̄ q̄ ha- bebat cōmisceri cū populo iudaico q̄ p̄ curaturus erat mor- tem x̄pi: et de hoc di- cit: Ascendā ad po- pulum accinctū no- strum. i. ascendam in iudeā ad populū illum qui parat⁹ est cum armis ad occi- dendū x̄pm. Et no- tandum q̄ vbi nos habebemus in hoc loco: accinctum no- strum: in hebreo di-

citur: Regudeno: et est oīno simile verbum: Gen. xlix. circa benedictōez gad: in quo loco translatio nostra habet. Pre- liabit ante eum: vnde et in hoc loco sic debuisset dicere. Et ascendam ad pplm̄ p̄liabit ante eū. i. p̄ra eū: et sic senten- tia erit planior ad p̄positū. et sequit. Ficus em̄ nō florebūt rē. vbi videt loqui p̄pheta pabolice de p̄p̄o iudaico assi- milando eum ficui nō florenti: vel vinee nō geminanti et h̄mōi: sicut Esa. ca. v. assimilat illū populū p̄pheta ad lite- ram vinee non fructuose: et est sensus. Ficus em̄. i. ille po- pulus. Non florebūt in illo tpe. Nec erit germē in vineis. q̄ p̄didit vitorem gratie. Mentel opus oliue. q̄ de iusto dicit. Ego sicut oliua fructifera in domo dñi. Sicut et intel- ligendū est hoc q̄ dicit. Et arua nō afferent cibum. s̄. de ci- bo sp̄uali. Abscides de onili pecus rē. q̄ iam tpe illo desi- nit esse grex dñi sicut et populus. vñ Dani. ca. ix. Occide- tur x̄pc et non erit eius populus qui eum negaturus est. Consequenter p̄pheta ex illis duobus p̄sideratis. s̄. quoz vnum erat tristabile. sc̄ afflictio passionis: et aliud magnū gaudij et exultatōnis. sc̄ fructus salutariferus eius. inclinā- se ad gaudij: quia perpetuū et indeficiens: et de hoc di- cit: Ego autē in dño gaudebo et exultabo in deo iū meo q̄. d. licet illā tristitiam p̄sideo que magna est: tñ q̄ transi- toria eam dimitto: et gaudebo in dño q̄ est eternus. Et ex- ultabo in deo iesu meo. s̄. in sua saluatōne que eterna est: et sequit. Deus dñs fortitudo mea. sc̄ ad tollerandum p̄- lixitatem spei. Et ponet pedes meos q̄si ceruoz ad attingendum terminū desideratū velociter. Et sup̄ excelsa de- ducer me. s̄. sup̄ alta et sup̄ba que huic saluti cōtariant. Et sic ero victor: in psalmis canens. Et nota q̄ vbi dicitur hic p̄dicto: in psalmis canentē: ponunt similia verba sicut in titulo quarti psalmi. vñ istud canticū p̄p̄ie est sicut vñus de psalmis dauid.

Postilla fratris Nicolai de lyra cum additōib⁹ pauli epi Burgen. ac replicis magistri Mathie dorinck super Abachuc prophetam finit feliciter.

Incipit expositio plogi in Sophonia p̄phetam.

Qadunt hebrei rē. In isto plogo p̄cedit h̄ero. p̄ hunc modum: p̄ponēs quandā regulā hebre- oz p̄phete. p̄sonā describit: sc̄do ponit interpreta- tionē nois q̄ p̄phete p̄gruit: ibi. Nomen sopho- nie rē. tercio repetit carnalē p̄phete genealogiaz ex q̄ sp̄ualem elicit: ibi. Iste q̄ p̄pheta rē. quarto dicit au- tus regis tpe p̄phaut: ibi. Josiaz regē iude rē. q̄nto p̄phe- tie materiā tangit: ibi. Iō de p̄ p̄pham. Itē in prima pte p̄mendat p̄pheta sine describit a trib⁹: p̄ ab officij dignita- te: ibi. Hoc si verū est sophonias p̄pheta. sc̄do a nois p̄fi- guratōne vel p̄gruitate: ibi. Qui noie: vt ita dicā: p̄pheti- co. tercio a generis nobilitate: ibi. Gloriosa maior rē. ali- as diuisiones ponem⁹ in locis suis. Dicit igit.

Tradunt hebrei. id est regulariter dicunt.

Prologus

Bellicans sycomoros. i. discerpēs folia sycomoros et aliaz arborū ad pastū pecorū. vide. s. in secundo plogo super amos. **H**oc si verū est. hic describit psona prophete q̄tum ad duo. s. q̄tum ad pfiguratōez noīs cū dicit Qui ut ita dicā. r. q̄tum ad nobilitatē originis: ibi. Et glōsa maiorū dicit igit. **H**oc si verū est. qd̄ hebrei tradunt. **S**ophonias ppha. ut ita dicam. p quādam essentia demonstratōem sicut dī mulier egregia forma. **Q**ui noie ppheticō. i. prophetalis officij pfiguratio. **E**t. i. etiā. **G**lo. ma. su. stirpe gene. est. **V**erbus est sumitur bis in cōstruēdo: et sepe vba que plures resumit ponunt in fine sentētie ut h: r in ovidio eplaz. **T**u dominus: tu vir: tu mihi frater eras dicit briseis achilli. **D**ē ergo. **Q**ui. noie ppheticō. i. pphal officij pfiguratio v̄ pphē pgruo. **I**n ip̄sa em̄ impositōe noīs huius pfiguratiō videt q̄ esset propheta futurus: r ita videt exponere l̄ra sequens q̄ dicit q̄vtraq̄ nomis interpretatio pphē cōuenit: r sic videt l̄ra sequēs exponere pcedētē. **A**lij dicunt q̄ q̄ntione est ibi vna dicitio: dicit em̄ q̄ quāntio q̄ntionis dī collectio q̄nq̄ in vno ordine. h̄ nō ē multū in vsu. et p̄ hoc dicit hiero. ut ita dicā: q̄ g. iij. pcedētes pphē pnumerant hic sophonite dicit q̄ ex hīs fit quāntio est q̄ sensus. **H**oc si verum est. ut. s. Sophonias ppheta in quadā. **Q**uāntione pphetica r glōriosa stirpe maiorū suorū. i. pcedentūz prophetaz. **G**enerat⁹ est. **Q**uicqd̄ sit de veritate l̄re: ista lectura reprehendit de manifeste incongruitate. **E**st em̄ ibi soleocism⁹ cū quāntio sit tm̄ masculini generis teste p̄stiano q̄ dicit i q̄nto maioris volumis. **I**n oī antecedente q̄nō sunt v̄balia vel p̄cipialia masculina sunt ut stellio gurgulio: q̄n sunt verbalia siue p̄cipialia feminina sunt. ut oratio actio cōiugatio cōiunctio inflectio. **Q**uid ḡ dicem⁹ de v̄nio v̄nionis nōne p cōiunctōe v̄ cōgregatōe inuenit in feminino dico q̄ sic: h̄ tūc p̄ syncopaz dicit ab v̄nitio v̄nionis quod est nomen verbale descendens ab v̄nio v̄ntis: nā ab v̄nus vna v̄nū dī hic v̄nio lapis preciosus sic dicitur: q̄ tm̄ v̄nus et nūq̄ duo vel tres s̄l inueniuntur. **I**tem v̄nio dī punctū v̄nū i n tessera r s̄l credo q̄ quāntio si aliquis significet. significat q̄nq̄ puncta in tessera. sicut senio significat sex: r tunc dertuat a q̄nus q̄na quāntio. **H**is dicitis lectori iudiciū derelinquo. **A**liuz ab aueo aues qd̄ ē cupio cupis. q̄ multuz auct nepotes. **P**roauū. p̄rez aut: q̄si ppe auū. **A**maria. nō amasiam: ut quidā falli libri h̄nt. **A**liā em̄ interpretatōem h̄z amarias: r aliā amasias: vide in interpretatōibus. **A**ttauū. pauī patrē q̄si alterū p̄ auū: r idē dī abauus q̄si longe ab ano. **E**t talē quadrigā r. pphē quadrigis r aurigis cōpanit: v̄n de Helya dī. iij. reg. ij. **P**at mi currus isrl̄ et auriga ei⁹. s̄l dī de heliseo. iij. reguz. xij. d. **G**reg. **F**luriga agitatur currus portat **D**octor: q̄ q̄ mores populi per patiam sustinet r sacri eloquij v̄bū: docet: r curr⁹ dī r auriga curr⁹ q̄ tolerādo portat: auriga: q̄ exhortādo agitatur. **N**omē sopho. r. **H**ic fm̄ interpretatōez noīs

pmēdat ppha a duob⁹. p̄ ab officij s̄blimitate ibi. **A**lij speculā. sc̄do a mysterioz cognitōe: ibi. **A**lij archanū dicit r tercio cōmendat a pueniētia v̄ritusq̄: ibi. **S**ive igit speculā. dicit igit **N**omē sophonite. i. **N**omē sophonias r. **O** **V**trūq̄. i. v̄traq̄ interpretatio **P** **P**rophe puenit. s. q̄ habuit speculādi of ficiū r noticiā myste riorū: r **H** pbat biero. p v̄bū dī factuz ad ezechielē pphaz sc̄z filij hoīs r. **E**zechie. iij. r. xxxij. **Q** **I**ste ḡ ppha. hic repetit. pphē ḡnatio carnalis cū dī. **F**ilius erat chusi r. ex q̄ elicif ḡnatio spūs lis. cūz dī. **D**e fortitudine r. **P**ndit ḡ **H** q̄ sic psona a psona nascit sic donū oritur a dono l̄ra plana est **D**e fortitudine itaq̄ dī natus est fmo dī. hic notat q̄ fortitudo v̄te d̄z pcedē fmones doctrine v̄ pus q̄s faciat q̄ do ceat. act. j. **C**epit iesus facē r docere. **E**cc̄l. xxxij. **C**ōseruabit discipulū nā r tūc r̄ndedit **E**ccl. xlvij. a. **S**urrexit helyas ppha q̄st ignis r v̄bū ip̄i q̄st facula ardebat **J**oh. v. f. dī d̄ iohāne. **I**lle erat lucerna ardes r lucēs **B**erū. tantū lucere ē vanū. tantū ardere parū: ardere lucē pfectū **S** **E**t de ser. dī na. r. h̄ notat q̄ doctor nō d̄z ex doctrina sua q̄rere magnificētā p̄riā h̄ laudē dei r glām. **J** **T**hesal. ij. **E**xhortatio n̄ra nō d̄ errore neq̄ de imundicia neq̄ in dolo. h̄ sic pbat sum⁹ a deo ut crederet: nobis euāgelii: ita r loq̄tur nō q̄si homibus placentes: h̄ deo q̄ pbat corda n̄ra. r seq̄: ibi. **N**ec q̄rentes ab hominib⁹ glām r. **C**ol. ij. **P**me qd̄cūq̄ facitis in v̄bo aut i ope oia facite in noie dī n̄ri iesu xp̄i: ḡras agētes deo patri p̄ ip̄m. **J** **C**or. x. g. **P**nia in glām dei facite. **E**cc̄l. iij. **D**edit mihi d̄ns linguā mercedē meā: r i ip̄a laudabo eū. **E**t de magni. do. nata ē hūi. q̄ q̄ q̄s verius deū magnificat tāto seip̄m magis hūiliat. **E**rod. iij. **E**x q̄ locur⁹ es ad fuū tuū ipeditiois r tardioris lingue suz. **M**ar. j. **P**riet fortio: me p̄ me. ecce magnificatē dei. **C**ui⁹ nō suz dign⁹ p̄cūbens soluere corrigā calciamētōz eius. ecce hūilitas sui: nata est ḡ hūilitas fm̄ motū nō fm̄ eētiam. **J** **C**orin. xv. **N**on sum dign⁹ vocari ap̄ls. **E**t adde q̄ de chusi. i. de hūilitate ortus ē sophonias. i. dī speculatoz. i. sublimat⁹ ad arcē speculatiōis qd̄ significat **L**uc. xix. a. vbi dī de za cheo: qui statura pusillus erat q̄ ascendat i arborē sycomorū ut videret iesuz. **S**ycomorus interpretat sic⁹ fatua. **G**reg. **C**ōtēplari dei sapiam nō p̄nt q̄ sibi sapiētes vident. q̄ tanto ab ei⁹ luce longe sunt q̄nto apud semetip̄os hūiles nō sunt. q̄ in eoz mētib⁹ dū tumor elatōis crescit arcem cōtēplatiōis claudit. **V** **J**osia regē r. **H**ic describit rex in cuius tempore sophonias pphavit. cōmendat aut h̄ rex iosias a tribus: p̄imum est q̄ deum precipue coluit. secū dum q̄ idolorum simulachra et ydolatriam destruxit: ibi **J**osias simulachra r. tertium est q̄ festum pasche intermissum multis temporibus celebravit: ibi. **I**dem custodisse pascha r. **Y** **Q**uarti libri regum. xxxij. **S**imilis illi non fuit ante eum rex qui reuerteretur ad dominūz in omni corde suo et in tota anima sua r in v̄nuer a virtute sua iuxta oēm legē moysi neq̄ post eum surrexit filius illi.

